

LA LLENGUA

EN LES

LEGISLACIONS D'ACOLLIDA

La llengua a les legislacions d'acollida. Quin model volem?

Introducció

La relació de les llengües amb les legislacions d'acollida de bona part dels països europeus ha anat variant durant la darrera dècada. Des que la Unió Europea, a través del Quart Principi Bàsic Comú de la Política d'Integració d'Immigrants, va establir que permetre que les persones nouvingudes adquirissin un coneixement bàsic de llengua era —continua essent— un element essencial perquè la integració fos reeixida, les modificacions han estat substancials.

En aquest context, bona part dels estats han incorporat canvis substancials en les seves legislacions —d'altra banda, ja consolidades— referents a l'acollida. D'entre els elements que s'han revisat a l'alça, hi comptem l'aprenentatge de les llengües pròpies i/o oficials. És a dir, la llengua, cada vegada més, passa a ser tractada políticament i normativa com un element nuclear d'aquesta atenció. La reflexió que s'ha esgrimit per justificar aquests canvis més ambiciosos és senzilla: sense llengua no hi ha autonomia de les persones —independentment del seu origen— i, sense autonomia de les persones, difícilment hi pot haver cohesió social.

Tot plegat s'ha traduït en el fet que molts estats han optat per augmentar les hores d'aprenentatge de la llengua que es consideren necessàries perquè una persona nouvinguda arribi a tenir-ne un coneixement efectiu. I no solament això, també veurem com aquestes legislacions tendeixen a incorporar clàusules d'obligatorietat. D'aquesta manera, passen a ser mesures d'obligat compliment si el que vol la persona migrada és, per exemple, aconseguir la nacionalitat o el permís de residència permanent.

Ara, si ens centrem en la situació de Catalunya i, en menor mesura —per absència de legislacions clares— de la resta de Països Catalans, les lleis relacionades amb l'acollida es desenvolupen d'una manera diferent.

De fet, encara avui dia, no s'ha desplegat la "Llei d'acollida de les persones immigrades i les tornades a Catalunya" que incorpora aquestes mesures relacionades amb l'acollida i la llengua catalana. És més, concretament l'article 9 de la llei als apartats 2, 4 i 5, que fan referència a "l'adquisició de les competències bàsiques en llengua catalana", al català com a "llengua comuna per a la gestió de les polítiques d'acollida i integració", és a mans del Tribunal Constitucional esperant sentència.

Aquesta és la gran paradoxa de la legislació catalana en polítiques d'acollida: disposar d'una llei ambiciosa aprovada el 2010 i d'un decret que regula els serveis d'acollida

des de finals del 2014 però sense dotació pressupostària i un calendari pendent d'aplicar, i pendent de la resolució del TC.

Ara, l'absència d'aquest desplegament més sistemàtic i ordenat que encara no s'ha dut a terme no ens pot impedir de copsar la feina que s'ha fet des de l'any 2008 — quan es va signar el Pacte nacional per a la immigració—, que ha estat notable. Principalment s'ha aconseguit de treballar perquè els representats socials i les institucions polítiques vehiculin consensos entre les entitats i l'associacionisme —tant el que agrupa la població d'acollida com la nouvinguda— sobre com abordar aquesta temàtica.

Tot i això —i probablement aquest és el taló d'Aquil·les de la situació actual que vivim respecte a aquestes polítiques—, òbviament, el d'avui dia no és el mateix context sociodemogràfic que quan es van impulsar aquestes mesures, de manera que quan la llei s'apliqui, és possible que hi hagi desajustos que caldrà mirar de corregir.

El document que teniu a les mans es divideix en tres blocs diferenciats:

- a) Exposició d'exemples de les legislacions d'acollida, tot emfatitzant el paper central que s'atorga a la llengua en diferents estats i països europeus.
- b) Situació actual de la legislació catalana —i de la resta de territoris de parla catalana—tenint en compte els canvis recents en els saldos migratoris i les possibles afectacions que això pot comportar en el desenvolupament de la llei.
- c) Propostes de futur que la Plataforma per la Llengua creu que cal tenir en compte per facilitar un horitzó de cohesió per a la societat catalana en què la llengua catalana jugui un paper vertebrador.

Comencem.

Legislacions d'acollida i integració a Europa, la consolidació d'un model

A continuació observarem les disposicions legals que esmentàvem i que són vigents a diversos països europeus. Mirarem d'on partien i les modificacions de què han estat objecte per visualitzar quines són les tendències predominants.

Les legislacions que s'ocupen de la gestió de la immigració i integració, i que promouen els estats membres consideren el coneixement bàsic de la seva llengua un element essencial de la integració. De fet, molts centren les seves estratègies d'integració en programes introductoris que sovint inclouen cursos obligatoris de llengua i educació per a la ciutadania destinats als nouvinguts. Aquest és el cas d'Alemanya, Bèlgica, França, Àustria, Dinamarca, Grècia, Països Baixos..., on els programes d'integració impliquen cursos obligatoris que cal superar per obtenir la residència permanent i les prestacions socials completes. Però a més a més, cal tenir

present que als estats plurilingües igualitaris, com Suïssa o Bèlgica, la integració és competència dels poders territorials i la llengua que cal aprendre és la pròpia de cada territori.

En definitiva, tot i que el format dels cursos introductoris i el nombre d'hores previstes varien d'uns països a uns altres, una característica comuna és que la majoria requereix una quantitat considerable de recursos i de capacitats administratives — pressupost, en definitiva.

En aquest recorregut, veurem que hi ha governs que també ofereixen ajuts econòmics als participants durant els programes. Sovint l'objectiu és proporcionar una forma de compensació que s'assembli a un salari. En aquesta línia, per exemple, a Dinamarca el programa d'introducció és gratuït, i els immigrants o refugiats que no tinguin el suport assegurat mitjançant el treball o la família tenen dret de rebre un subsidi d'introducció. El programa, que té una duració de tres anys, comprèn un mínim de 37 hores setmanals de mitjana, i inclou classes de danès, sobre la cultura i la societat daneses i —el que anomenen—activació laboral.

En un altre país nòrdic, Suècia, el període d'introducció generalment dura dos anys i inclou, aproximadament, 525 hores de llengua sueca i una preparació molt específica per ingressar amb garanties al mercat laboral.

Aquests dos exemples són dels més ambiciosos, però ens agradaria deixar constància que fins i tot els programes d'abast més modest impliquen sempre l'assignació de recursos. De fet, les llistes d'espera per començar-los són un dels problemes més habituals en molts estats europeus.

Un altre factor que comença a ser comú és que cada vegada a més països s'imposa l'obligatorietat d'assistir als cursos, aplicant sancions si no es fa, relacionades amb la renovació dels permisos de residència o dels pagaments de la seguretat social. Per exemple, continuant amb Dinamarca, es redueix el subsidi assignat per al programa si el participant no hi assisteix sense una raó prou justificada. A Àustria i a Holanda els participants paguen els cursos, però reben un reemborsament —tot i que elevat, parcial— de l'import si els acaben amb èxit. A Alemanya es preveuen sancions per falta d'assistència. A França, un bon historial d'assistència facilita el procés d'adquisició de la nacionalitat... En definitiva, les estratègies poden no basar-se, únicament, en sancions, sinó també en incentius que premien l'assistència i l'aprovació dels cursos, o totes dues a la vegada.

Mirem exemples concrets:

Alemanya

La legislació alemanya viu el punt d'inflexió el 2005 amb l'entrada en vigor d'una Llei d'Immigració. Per primera vegada, es reconeix l'existència d'una immigració estable. És a dir, se supera la concepció de la normativa que havia existit durant dècades i que es basava, principalment, en el caràcter temporal de la immigració laboral.

La llei passa a establir un programa d'integració obligatori, amb una formació lingüística de 600 hores i una orientació addicional sobre la societat i la cultura alemanyes de 30 hores de durada. En aquests cursos, a part dels nous arribats, també s'hi poden apuntar els residents estrangers ja establerts però amb escassos coneixements de l'alemany.

La finalitat dels cursos és aconseguir que s'assoleixi el nivell B1 en competències lingüístiques, de manera que els participants acabin esdevenint prou autònoms per gestionar les situacions quotidianes del dia a dia sense necessitar ningú més.

Dos anys més tard, el 2007, entra en vigor una esmena que tradueix a la legislació estatal les directrius europees referents a la immigració i la integració. Aquesta esmena possibilita alguns canvis significatius, com ara la previsió d'oferir en un futur 900 hores de classes de llengua per a determinats grups com ara les dones, els joves o els analfabets. A més a més, la participació passa a ser obligatòria per a les persones nous arribats que es consideri que els seus coneixements d'alemany són insuficients.

La norma reguladora diferencia entre els estrangers que tenen dret de participar en un curs d'integració i els que hi han de participar de forma obligatòria. A la primera categoria s'engloba els que disposaven d'algun títol de residència estable abans de l'1 de gener del 2005. No tenen dret de participar els menors i joves que comencen o continuen la seva formació escolar o professional, ni els estrangers que no presenten una necessitat manifesta, bé sigui pel seu nivell de formació, per la seva activitat professional, o pels seus coneixements d'alemany. Entren en aquesta categoria també els alemanys procedents, majoritàriament, de països d'Europa oriental. L'altre grup, el de participació obligatòria, inclou tots els estrangers que han immigrat recentment a Alemanya, llevat d'aquells que tinguin "coneixements, almenys bàsics, d'Alemanya" que, a la pràctica, en representen un terç.

També poden ser obligats a assistir-hi els que, encara residint legalment des de fa temps al país, perceben transferències estatals. Les agències d'ocupació poden exigir la participació en un curs d'integració com a requisit per a la continuació del pagament de la prestació. De fet, els departaments d'estrangeria, per la seva banda, poden determinar si un estranger està "especialment necessitat d'integració" per obligar-lo a assistir-hi.

Cal tenir en compte que, actualment, el compliment o incompliment de la participació està subjecte a un seguit de sancions o bonificacions. Per exemple, les sancions negatives es tradueixen en la possibilitat de reduir fins a un 30% de les prestacions socials en cas de ser-ne receptor. O, si s'escau, l'obtenció de la residència permanent pot quedar supeditada a la participació en el curs. L'altra cara de la moneda és que la participació pot repercutir en una reducció de 8 a 7 anys del període d'espera per a la nacionalització —ells en diuen “naturalització”, com a sinònim de concessió d'un permís de residència indefinit.

Un altre element que cal tenir en compte és el cost econòmic dels cursos. Tot i que són finançats per l'administració federal, els participants hi han de contribuir amb 1€ per hora de classe —llevat dels que demostrin que no disposen de prou mitjans econòmics, i els que ja són d'origen alemany.

També cal mencionar que han mirat de tenir en compte els horaris dels cursos, aplicant-hi cada vegada més flexibilitat per facilitar l'assistència. En conseqüència, hi ha oferta una jornada completa amb un màxim de 25 hores per setmana, però també, i pensada per a temps parcial, una modalitat amb un mínim de 5 hores setmanals.

Si mirem com s'estructuren els cursos, veiem que el mòdul principal —l'aprenentatge de l'idioma— es divideix en un curs bàsic i un altre d'avançat de 300 hores cadascun. Pel que fa als continguts, els coneixements idiomàtics que es transmeten es relacionen amb les tasques bàsiques de la vida diària: compres, transport públic, recerca d'habitatge, oci, situacions quotidianes... El curs d'orientació, que s'imparteix un cop superat el d'idioma, pretén oferir als participants informació sobre els drets i obligacions com a membres de la societat alemanya.

El curs d'integració acaba amb un primer examen en què es comprova si el participant ha adquirit els coneixements lingüístics corresponents al nivell B1. I un segon en què s'avaluen els continguts del curs d'orientació.

Un element per tenir molt en compte del model alemany és que el reglament permet de crear cursos per a col·lectius específics. Mirem quins són:

- Per a joves, dirigits a menors de 27 anys que ja no estiguin en edat escolar. L'objectiu és preparar els participants perquè arribin a una escola superior o universitat.
- Per a dones i pares, és a dir, per a tots aquells que per obligacions familiars o raons culturals no poden participar en un curs normal d'integració.
- D'integració i alfabetització, per als que no sàpiguen llegir o escriure, o no tinguin prou capacitats per participar en un curs normal.

A l'avaluació feta quan va acabar el primer any d'implantació del programa, es va posar en relleu que, entre els participants, el grup dels immigrants que ja feia temps que vivia a Alemanya representava un percentatge molt més elevat del que s'havia previst al principi, i que un 20% i prou corresponia a nous immigrants recents. També es va comprovar que l'índex d'abandonament era baix (2.5%) i que un 25% i prou dels participants aconseguia d'acabar el curs en un any. Contràriament al que s'esperava, aproximadament un 40%, tan sols, va assolir el nivell B1. Una darrera dada que es va observar —més previsible— és que l'assoliment de les competències lingüístiques estava molt relacionat amb el nivell inicial de qualificació de l'immigrant.

Per corregir-ho, els responsables han proposat fórmules alternatives. La més important és l'augment del contingent d'hores disponibles a 900, i, la flexibilització dels objectius —assoliment d'un nivell A2 per als alumnes amb un rendiment més baix. També s'advoca per crear cursos diferenciats per nivells per reduir l'heterogeneïtat dels participants, per millorar la qualificació del personal docent i per introduir elements de competitivitat entre els diferents proveïdors.

Bèlgica

La relació del regne de Bèlgica amb la immigració és llarga, molt llarga. De fet, el 25% de la població del país té, almenys, un dels dos progenitors nascut a l'estranger. A més a més, actualment, continua sent un gran receptor de flux migratori. En la darrera dècada, prop de 500.000 nous immigrants s'han instal·lat a Bèlgica, cosa que representa, aproximadament, el 4,5% de la població —un percentatge lleugerament superior als països que històricament s'han considerat gran receptors, com els EUA, Canadà i el Regne Unit.

La política migratòria del regne de Bèlgica federal és més complexa que la majoria de casos europeus perquè les competències es distribueixen en diferents estaments de poder. Per una banda, el govern federal, a través del Ministeri de l'Interior, té la capacitat de legislar i aplicar l'entrada i permanència dels estrangers. Ara, les polítiques que incideixen en l'acollida i la integració de la població immigrada recauen en cadascuna de les tres comunitats culturals i lingüístiques en què es divideix el territori: la flamenca, la francesa i la germanòfona.

Ara, entre aquestes tres hi ha diferències de pes sobre la manera de com abordar-les i el paper atorgat a la llengua a cada un dels casos. Probablement, la més ambiciosa lingüísticament és la proposta flamenca que, partint d'una valoració inicial, els immigrants segueixen una formació en llengua neerlandesa d'orientació professional o educativa, i una iniciació a l'entorn jurídic i social, en un programa d'integració molt semblant al que veurem quan abordem el cas d'Holanda.

Igualment, com succeeix en uns altres països, a Flandes, l'incompliment del programa d'integració pot implicar la pèrdua d'algunes prestacions socials.

Finlàndia

A Finlàndia, l'1 de setembre del 2011 va entrar en vigor la Llei sobre el foment de la integració, amb l'objectiu de donar suport a la participació i integració activa dels immigrants en la societat finlandesa. Amb la nova llei es pretén, especialment, millorar l'orientació en la primera etapa de la immigració, de manera que una persona que es traslladi a Finlàndia tingui la possibilitat d'obtenir serveis d'integració i assessorament sobre què implica la integració. Pràcticament això ha significat que, quan a una persona se li concedeix un permís de residència o registra el seu dret d'estar al país, obté informació sobre la societat finlandesa, la vida laboral i els drets i deures del ciutadà.

Aquest canvi de perspectiva de la nova llei és substantiu respecte a l'anterior, que tenia de punt de partida que els immigrants fossin refugiats o repatriats. Òbviament, avui dia —també abans, segurament— els nouvinguts que es traslladen a Finlàndia ho fan per moltes raons diferents, de manera que la nova llei d'integració té en compte els immigrants de diferents edats i procedències.

En la política d'integració s'emfatitza molt l'objectiu de facilitar l'ocupació dels nouvinguts. Tot i això, val a dir —tal com passa amb les mesures lingüístiques, com veurem— que es tracta d'iniciatives més aviat vagues. Pel que fa a l'orientació laboral, s'ofereixen uns serveis en la primera etapa de la integració després que el nouvingut hagi omplert un qüestionari inicial que examina —que té en compte, vaja— les seves habilitats. A partir d'aquí, se'ls proporciona un pla d'integració. Alhora, en un altre qüestionari, s'avaluen les condicions del nouvingut per a l'ocupació, la formació i la integració. Després de l'avaluació, se'ls redirigeix per satisfer aquestes necessitats.

Pel que fa a la dimensió lingüística de l'acollida, cal dir que és, com hem mencionat, molt vaga. Per això es recomana d'apuntar-se a un curs de finès o suec —l'altra llengua oficial del país, tot i que solament sigui la materna d'un 5% de la població—, malgrat que ja s'avança que és probable que hi hagi una llista d'espera. En cas que s'opti per fer-ho de manera autodidacta, el govern recomana un seguit de materials penjats on-line.

En definitiva, Finlàndia és un estat amb poca immigració, de manera que les mesures impulsades no són, d'entre les europees, ni les més ambicioses ni les més originals.

Suïssa

A la Confederació Helvètica existeixen quatre llengües nacionals: l'alemany, el francès, l'italià i el romanx, tot i que la distribució de parlants sigui molt asimètrica. La primera la

parlen una mica més del 60% dels habitants de la Confederació i, la darrera, solament un 0,5%.

A Suïssa, com en uns altres països europeus, les autoritats federals han modificat substancialment la llei per introduir canvis legislatius amb l'objectiu de millorar la integració dels estrangers. Ara, la llei és molt explícita i subordina l'atorgament de permisos d'estada i establiment al país al fet de complir uns criteris d'integració molt clars. Cal recordar que el concepte, o el que podríem anomenar la filosofia de la integració, en aquesta confederació, és molt recent. Les polítiques en aquesta direcció tot just comencen l'any 2000. Fins aleshores, encara es parlava d'assimilació.

De la mà d'aquests canvis, L'Oficina Federal de Migracions (ODM) va passar a ser l'òrgan coordinador de les mesures d'integració dels diferents serveis federals, sempre assegurant l'intercanvi d'informacions i experiències amb els diversos governs de les regions del país.

De manera semblant al cas del regne de Bèlgica, la descentralització i l'autonomia cantonal es fan visibles en la possibilitat, per aquestes autoritats, d'interposar-se a l'hora de tenir en compte el grau d'integració de la persona nouvinguda, en particular quan es tracta d'una autorització d'establiment o de pronunciar un retorn, una expulsió o una prohibició d'entrada. En aquests casos, les autoritats cantonals tenen la primera paraula. Per exemple, correspon a les autoritats cantonals l'atorgament d'una autorització anticipada d'estada. En cas positiu, la instància cantonal sotmet la sol·licitud a les autoritats federals.

És aquí, en aquest tràmit, en què la llengua té un paper preponderant, perquè existeixen quatre criteris que faciliten d'obtenir aquest permís anticipat. És a dir, l'immigrant ha de demostrar la seva integració d'acord amb uns paràmetres que s'avaluen, un dels quals és l'aprenentatge d'un mínim d'una llengua nacional.

França

El model francès d'integració sempre ha estat caracteritzat per l'assimilacionisme, un model que limita —ja ideològicament— la coexistència de diverses comunitats lingüístiques en un mateix territori. És tracta d'un model d'integració, doncs, que persegueix la naturalització de l'estranger a uns valors polítics que s'estimen inherents, per exemple, estableix que la francesa és l'única llengua oficial de la república. Ara, a un nivell més ampli de caràcter cultural —no solament lingüístic— l'estat ha tingut problemes per gestionar tant els contingents d'immigrants que han arribat darrerament com també bona part de les generacions nascudes ja a França però filles de la immigració anterior.

Paradoxalment al que passa a uns altres estats europeus, el model assimilacionista francès trontolla en molts flancs culturals però no així en la seva vessant lingüística.

De fet, la formació lingüística només acaba afectant el 25% dels nouvinguts, atès que la resta ja es considera que tenen prou coneixements per quedar-ne exempts.

De fet, des d'octubre del 2007, quan es va aprovar la llei relativa a la immigració, la integració i l'asil, la formació lingüística comença al país d'origen. Concretament, a través de les xarxes de les Aliances Franceses, els qui volien emigrar a França i no sabien francès havien de fer les primeres 200 hores lectives al seu país de residència abans d'obtenir el visat.

A França, el contracte d'acolliment i integració (CAI) és voluntari, però un cop signat obliga a satisfer unes determinades condicions per renovar-se. Ofereix al nouvingut cursos de llengua —entre 200 i 500 hores— i d'orientació professional i cívica. La durada és d'un any, renovable fins a tres, sempre que cada any se superi un nivell lingüístic. El cost és totalment gratuït.

No obstant això, els que no aproven el curs —parlem d'uns percentatges molt baixos, de moment— tampoc no obtenen el permís de residència permanent que han sol·licitat i, fins i tot, poden trobar entrebancs per renovar el permís de residència temporal. A més a més, d'una manera semblant al que passa a Alemanya, si repeteixen el curs, aleshores han d'assumir-ne el cost total.

El 2014, però, hi va haver canvis legislatius. Amb l'objectiu de "reforçar l'atractiu de França, per facilitar la mobilitat de talents internacionals", el dret de residència dels nouvinguts es passava a basar en la noció de "Trajectòria d'immigració". L'estada a França comença amb un permís de residència anual i continua amb un permís de residència plurianual —llevat d'excepcions. Després, el nouvingut, té dret d'un permís de residència de llarga durada.

Tornant a la qüestió lingüística, a França s'ha arribat a la conclusió que les dificultats relacionades amb el francès no ocasionen problemes reals a la feina. Es calcula que una mica més del 50% de la població nouvinguda, a casa parla francès; sense anar més lluny, per al 41% dels nouvinguts originaris de l'Àfrica subsahariana i el 21% dels d'origen magrebí, el francès és una de les seves llengües d'ús habitual. De fet, s'ha calculat que solament el 19% dels immigrants de 18 a 64 anys que no té el francès per una de les seves llengües maternes, tenen dificultats a la feina respecte a certs actes que requereixen l'ús de la llengua.

Si el percentatge és —creiem— baix, és perquè les persones nouvingudes que han arribat recentment a França han assistit a una formació lingüística durant els seus primers dos anys d'estada, concretament, un 41%.

Itàlia

Cal dir que la legislació italiana que afecta qüestions d'immigració no té per prioritat la dimensió o el factor lingüístic en el procés d'acollida. Així doncs, i de manera semblant al que passa a l'estat espanyol, és una qüestió molt poc desenvolupada en les respectives polítiques públiques.

Tot i això, és cert que existeixen uns mínims. Al desembre del 2010 va entrar en vigor el decret interministerial que proporcionava l'itinerari per fer la prova de llengua italiana. L'objectiu era lligar l'obtenció de la certificació A2 —nivell bàsic— a la concessió d'un permís de residència per als residents de llarga durada de la CE (Comunitat Europea). Amb aquesta mesura, la llengua italiana es convertia en un requisit obligatori, a l'altura de la resta que s'estipulen per obtenir un permís de residents de llarga durada de la CE.

Suècia

La relació de Suècia amb la població immigrada sempre ha estat molt vinculada a la figura del refugiat. El país té el 2% de la població d'UE i rep al voltant del 15% dels refugiats que hi arriben. Sense anar més lluny, entre 2004 i 2013 Suècia va concedir la residència permanent a uns 500.00 sol·licitants d'asil i els seus familiars.

Amb aquest bagatge, no ha d'estranyar que les iniciatives legislatives que regeixen l'ensenyament de suec per a estrangers hagin estat modificats més d'una vegada. Per exemple, entre els anys 2002 i 2003 hi va haver uns canvis ambiciosos en què la Direcció Nacional d'Educació va desenvolupar una nova filosofia de treball i uns materials de suport per ajudar els professors del programa SFI. Probablement, la mesura més destacable va ser decidir que els immigrants adults que no tenien —o no tinguessin— les habilitats bàsiques de lectura i escriptura, passessin a tenir la possibilitat de desenvolupar-les dins d'aquest programa, en comptes de fer-ho en l'ensenyament bàsic per a adults com havia passat fins aleshores. Per tant, l'aprenentatge de suec per a nousvinguts es va transferir de l'ensenyament bàsic per a adults, que s'havia fet dins el marc del suec de segona llengua, a la formació del SFI. El nombre recomanat d'hores lectives ara per ara és de 525, i almenys se n'han de fer 15 a la setmana de mitjana durant un període de quatre setmanes, requisit aplicat durant tota la formació.

S'ha anat més enllà. Actualment hi ha un pla d'estudis vigent des del gener del 2007 en què l'enfocament lingüístic del procés d'incorporació del nousvingut és meridiana: "per a una persona que ve a Suècia, els coneixements de l'idioma suec són un factor essencial per establir-se tant en la societat com en el mercat laboral".

Un dels elements que singularitzen més el model suec és l'estreta relació que existeix entre el SFI i les delegacions de treball. De fet, el SFI té l'objectiu de facilitar que la

formació lingüística es conjugui amb la possibilitat de practicar l'idioma en la vida laboral i amb més activitats relacionades: orientació en la vida laboral, validació d'estudis i experiència laboral, pràctiques professionals... En definitiva, tot l'apartat lingüístic centra l'ensenyament de l'idioma, no solament en els aspectes més comuns de la vida quotidiana, sinó en aquella que estan lligats al llenguatge específic d'una professió.

En definitiva, es vol aprofitar el fet que molts alumnes tenen coneixements professionals i experiència laboral viscuda en seus països d'origen per facilitar-los la transició cap al sistema de treball suec.

Hem esmentat al principi que, amb el pla del SFI, el professorat hi té un pes específic considerable i una certa autonomia. Això es tradueix en el marge de llibertat per escollir els materials i els mètodes perquè hi hagi l'equilibri que creguin més oportú entre els diferents requisits.

Pel que fa a la gestió global del programa, direm que, tota aquesta tasca de serveis formatius, els municipis estan obligats a oferir-la, i tot i que gran part l'administren ells mateixos, també les poden deixar en mans d'entitats privades.

Noruega

Comparat amb el cas suec que acabem de veure, Noruega ha començat un camí molt més restrictiu. L'any passat, el govern —socialista— va presentar un pla encaminat a introduir canvis radicals en la política d'immigració seguida fins aleshores. Consideren que fins ara s'ha estat massa liberal, i que ha arribat el moment apropiat per revisar-la i endurir-la. El nou pla d'immigració formula noranta-nou propostes, i una de ben destacable és que no es podrà obtenir la nacionalitat noruega sense haver passat abans un examen per demostrar el coneixement de l'idioma del país. El noruec, doncs, es considera el punt de partida de la integració del nouvingut en la vida social i laboral.

Regne Unit

El cas del Regne Unit mereix una atenció especial per la complexitat i els canvis de fons que ha engegat els darrers anys. La llei britànica de nacionalitat (British Nationality Act, aprovada el 1981), fixa tan sols un requisit lingüístic: tenir coneixements d'anglès, gal·lès o gaèlic escocès. En efecte, qualsevol de les llengües és suficient i, per tant, no hi ha cap deure de coneixement exclusiu de la llengua anglesa per obtenir la ciutadania britànica.

El novembre del 2005 va entrar en vigor una nova llei de nacionalitat, immigració i asil, que hi afegia el requisit de passar una prova de coneixements de la vida britànica (Life in the UK). En qualsevol cas, és significatiu que al Regne Unit, com a Bèlgica, l'estat respecti la composició plurilingüe i admeti que hi ha diverses llengües que poden donar accés a la ciutadania.

Ara, com moltes altres legislacions, la del Regne Unit s'ha anat endurant i restringint. Per exemple, les directrius de la nova prova de residència habitual que tots els nous que vulguin accedir al sistema de prestacions socials han de superar pretén que només aquells que tenen dret de residir al Regne Unit i planegin contribuir al sistema puguin sol·licitar prestacions socials. Per superar la prova de residència, han de respondre un seguit de preguntes adaptades per presentar proves abans que puguin ser sol·licitants d'ajudes socials.

Per primera vegada se'ls pregunta pels esforços que han fet per trobar feina abans de venir al Regne Unit, si creuen que els seus coneixements d'anglès implicaran una barrera per trobar un lloc de treball, revisar la seva situació familiar i de l'habitatge on viuen, analitzar quins vincles tenen encara amb el seu país d'origen... i, per acabar, caldrà que aportin proves per justificar que fan tot allò necessari per trobar feina.

En definitiva, només podran tenir dret de sol·licitar prestacions socials els nous que puguin demostrar que resideixen legalment al país i que hi tenen prou vincles per demostrar que són "residents habituals".

La nova prova de la residència que hem esmentat és un banc de preguntes que augmentarà a més de 100 respecte a la que es feia abans, tot i que s'ha pres el compromís que el número final i el tipus s'adaptin a cada individu i les seves circumstàncies personals.

En una tònica semblant, l'1 de gener del 2014 va entrar en vigor una sèrie de reformes legislatives en matèria d'immigració, l'objectiu de la qual era que els nous — diuen— no abusessin del sistema de prestacions socials. De fet, part del pla econòmic del govern britànic consistia a empènyer els perceptors d'ajudes socials perquè s'incorporessin al mercat laboral. En conseqüència, també s'han introduït una sèrie de mesures dirigides als ciutadans procedents de països de l'Espai Econòmic Europeu perquè facin tot allò necessari per trobar feina. Això es tradueix en què tots els demandants d'ocupació comunitària hauran d'esperar tres mesos abans de sol·licitar la prestació d'atur no contributiva (l'anomenada Job Seekers Allowance, JSA).

Àustria

A Àustria —com a Dinamarca i França— el procés d'integració es basa en un compromís formal entre el nouvingut i el país receptor. Concretament, en aquest país centreeuropeu, l'acord d'integració —obligatori per tramitar la residència— té dos

mòduls: un d'alfabetització —llengua alemanya, l'oficial de l'estat— i l'altra de formació social, econòmica i cultural.

Centrant-nos en la llengua, la nova legislació és més ambiciosa i ha ampliat de 100 a 300 hores la durada del cursos d'alemany, de manera que cal superar el nivell A2 en una prova escrita i una d'oral, quan abans amb el nivell A1 ja n'hi havia prou.

A més a més, s'hi han incorporat penalitzacions. Com que els nouvinguts reben ajuts per seguir el programa, consideren que, en el cas que no es completi el primer any, el permís de residència tan sols s'ha de renovar un any més. I si a partir dels 18 mesos no s'ha completat, els ajuts econòmics es redueixen. I, la més estricta: si un nouvingut no ha començat el programa al cap de 3 anys o no l'acaba en 4 anys, pot ser expulsat del país.

Dinamarca

A Dinamarca, un contracte d'immigració entre el nouvingut i el municipi on viu prepara la inserció laboral i educativa, amb cursos de llengua i orientacions socials i culturals.

És interessant de subratllar la importància que es dona a la formació lingüística vinculada al món del treball. Des del 2004 s'ofereix una implicació activa en programes d'inserció laboral que comporten l'aprenentatge de la llengua en el lloc de feina —37 hores setmanals durant tres anys— amb una retribució addicional. Igualment, els subsidis poden ser retirats si no es compleix el contracte d'integració.

Holanda

Fa gairebé deu anys que Holanda va aprovar la nova Llei d'Integració a l'Exterior que establia determinades categories d'estrangers per als que volguessin viure als Països Baixos durant períodes llargs de temps. Abans d'arribar-hi, doncs, se'ls demanava de tenir un coneixement bàsic de neerlandès i de la societat d'acollida.

No és un qüestió retòrica, els coneixements es comproven a través d'un examen al país de procedència, i aprovar-lo és un requisit indispensable per obtenir el permís d'estada per a un període determinat. L'objectiu és clar: aconseguir que la persona que hi acabi anant tingui un mínim de coneixement de l'idioma i dels atributs de la societat holandesa. Però no acaba aquí: la Llei d'Integració especifica que quan la persona ja hagi arribat, haurà de continuar amb el procés d'introducció a la societat holandesa.

Però els canvis més notables van arribar l'1 de gener del 2007, quan va entrar en vigor la nova Llei d'Integració. Amb això, determinats grups de persones nouvingudes i més que ja feia temps que eren al país, quedaven obligades a sotmetre's a l'examen —i a aprovar-lo— d'introducció a la societat holandesa.

Qui s'hi ha de sotmetre? Concretament, tots els estrangers d'entre 16 i 65 anys acabats d'arribar —i que tinguin intenció de fer-hi una estada llarga— o que ja són al país. Aquesta obligació s'aplica també a alguns grups d'holandesos que ja han obtingut la nacionalització, com ara els beneficiaris de prestacions —els que reben una prestació o ajuda assistencial durant sis mesos com a mínim—, les persones grans amb pàtria potestat que tinguin al seu càrrec un nen menor d'edat resident als Països Baixos i, molt important —a efectes d'especificitat—, els líders espirituals de diferents congregacions. S'exceptuen d'aquesta obligació els estrangers i grups d'holandesos nacionalitzats que hagin viscut almenys vuit anys al país durant l'edat d'educació obligatòria, o els que tinguin diplomes, certificats o comprovants d'haver fet cursos d'ensenyament o de formació educativa en neerlandès.

La filosofia d'aquest itinerari és que la persona obligada a integrar-se és la responsable de la seva pròpia integració. Des del moment en què se li notifica, té un marge de cinc anys per aprovar l'examen. Si l'aprova dins d'un període de tres anys des del moment de la notificació, el nouvingut podrà percebre un ajut en concepte de compensació per les despeses del curs. Aquesta compensació només es concedeix quan s'ha cursat a través d'una organització registrada, per tant, avalada per l'administració.

Com en tants altres països, s'han regulat estímuls i sancions. En conseqüència el paper que exerceixen els ajuntaments és cabdal: són els responsables directes de proporcionar la informació, el consell i, encara més determinant, de jutjar quines persones han de superar o no el curs i l'examen. De fet, el cursos —que consten de 600 hores de neerlandès— els organitza el Regionale Opleiding Centrum (ROC). Cada estranger que estigui inscrit a l'ajuntament, rep una invitació de l'Oficina de Nous Migrants (Bureau Nieuwkomers) amb què se li ofereix una plaça per assistir a les classes de llengua en un dels ROC del municipi.

Els passos que segueixen són els següents:

- a) Determinació del nivell. Es fa una entrevista preliminar a fi de determinar parcialment a quin grup d'estudi es col·locarà el nou estudiant. Per agrupar-los i determinar les aptituds que es creu que tenen per aprendre l'idioma, principalment es té en compte el nivell d'educació reglada rebuda al país d'origen.
- b) Selecció del curs adequat al nivell. Durant la primera setmana del curs el docent observa cada estudiant i selecciona el curs que s'adapti més bé al seu nivell i a la seva

forma d'aprenentatge. Cal aclarir que un cop que a l'estudiant li han assignat un curs, si els resultats són positius, li poden tornar a assignar un nivell més alt, i també a l'inrevés. En total, els cursos es divideixen en sis perfils d'aprenentatge, d'acord amb el nivell educatiu de l'estudiant i el nivell que, durant la setmana d'observació, demostra per aprendre l'idioma.

Tot i que a nosaltres ens pugui sorprendre, les autoritats creuen que l'objectiu final dels cursos és donar una base de neerlandès que serveixi per a la comunicació dins del sistema de vida a Holanda, sense pretendre que amb 600 hores d'estudi algú domini l'idioma amb tota comoditat.

Acabat el curs, l'estudiant pot inscriure's a una prova per obtenir un diploma oficial. N'hi ha de dues menes: el NT2-1 i el NT2-2. Cada un consta de quatre blocs: oral, escrit, auditiu i lectura. No és obligatori presentar-s'hi, tot i que per cada bloc aprovat es rep un certificat. Quan s'aproven tots quatre es poden canviar pel diploma NT2-1 o NT2-2.

Cal deixar clar que l'Oficina de Nous Migrants cobreix el cost del curs durant un any i prou, malgrat que el curs, de fet, acostuma a durar un any i mig. Per tant, si l'estudiant està interessat a continuar la resta dels sis mesos, ha de cobrir les despeses pel seu compte.

No obstant això, seguint aquesta tònica dominant, Holanda també ha anat endurent progressivament les lleis i les normatives respecte a la immigració. Tot i que les novetats legislatives no afectaven la llengua, val la pena de tenir present que a partir del 2012, amb la voluntat política declarada de restringir la possibilitat d'arribada d'immigrants pobres, es van adoptar mesures com la prolongació de 3 a 5 anys del període de residència contínua independent. D'aquesta manera, per exemple, en casos de reunificació familiar, si el matrimoni es trencava dins del període de 5 anys, la parella havia de tornar al seu país d'origen.

En definitiva, Holanda ha abandonat bona part dels atributs que formaven un paradigma que, fins aleshores, s'havia adoptat per modèlic.

Comparativa i conclusions de les legislacions d'acollida

El recorregut per aquests exemples europeus ens ha fet adonar que hi ha diverses maneres i tendències d'abordar i incloure el factor lingüístic en les legislacions d'acollida. Aquests punts de vista distints són importants, i ens poden donar pistes a l'hora d'incorporar mesures de millora als cursos de casa nostra.

A grans trets, podem concloure que:

- Objectius dels cursos. Per exemple, a tots els països —menys a Alemanya— hi ha una cadència a l'hora de flexibilitzar-ne els objectius per tal que s'adeqüin millor a les circumstàncies i capacitats individuals dels sol·licitants. A més a més, cada vegada es tendeix a tenir en compte i incorporar cursos d'alfabetització. En definitiva, que els continguts i els objectius no siguin dimensionats a les capacitats i interessos de cada grup a qui van dirigits dificulta enormement d'assolir les finalitats marcades d'antuvi.
- La durada del cursos. Hem vist que les hores de durada fluctuen, però en qualsevol cas els mínims cada vegada assoleixen més i més hores. Al marge d'aquest factor quantitatiu, són prou significatives les reflexions que les acompanyen: l'augment de les hores senzillament es deu al fet que, any rere any, els responsables dels cursos creuen que, solament ampliant-les, és possible d'arribar a un nivell de domini lingüístic mínimament consistent.
- Control de qualitat. Aquest és un element innovador i molt necessari per monitoritzar el procés. D'aquesta manera, per exemple, el sistema alemany preveu controls periòdics i garanteix un control rigorós de la qualitat dels cursos. En canvi, a Suècia i Dinamarca s'opta per controlar l'*out put*, deixant als proveïdors un marge considerable de llibertat per escollir els criteris que creguin més adequats per obtenir els resultats que prèviament ha fixat l'administració. Són dues visions distintes per abordar-ho, òbviament, però en totes dues l'administració ret comptes per tal d'assegurar-se que els objectius generals marcats s'assoleixin i, en cas que això no passi, es treballen de manera conjunta les possibles millores.
- L'obligatorietat. Probablement, un dels més controvertits —aquí, no pas a gaires punts més d'Europa— és l'obligatorietat o no de participar als cursos. Ja hem vist que aquesta tendència, a països similars al nostre, va a l'alça. Fem-nos la pregunta al revés: a on no són, encara, obligatoris, els cursos d'acollida? Doncs, francament, a països que tenen percentatges d'immigració realment baixos. És el cas que hem vist de Finlàndia, per exemple. Ara, no hi ha cap país més que hagi hagut de gestionar una arribada tan notable de població immigrada com s'ha hagut de fer a Catalunya.
- Instruments d'incentivació de participants. Hem vist que molts països preveuen bonificacions i sancions. Sobretot amb les primeres, s'ha constatat que,

després de dur-les a la pràctica, n'hi ha de més eficaces que d'altres. Per exemple, el reemborsament de l'import del que s'ha pagat —o de les despeses de transport que ha pogut ocasionar el curs— en cas d'obtenir el títol en un termini determinat, és una molt bona idea per facilitar que les persones amb menys recursos hi tinguin accés. Així i tot, abans d'impulsar sancions, les administracions haurien d'haver mostrat un compromís elevat —pressupostari, per exemple— en facilitar tota mena de mesures perquè els cursos donin els resultats esperats.

La situació a Catalunya

Ja han passat aproximadament deu anys des que el debat sobre l'acollida es va institucionalitzar i es van començar a crear consensos polítics i normatius per treballar-lo.

Val a dir que aquests consensos van ser importants. Per una banda, perquè van integrar la majoria de les sensibilitats polítiques en un text jurídic ambiciós i progressista. Solament cal mirar quin paper ha fet el centre dreta en molt països europeus per adonar-nos del valor del que es va aconseguir. D'altra banda, cal recordar que el Pacte Nacional per a la immigració —punt de partida d'aquestes polítiques—, signat el 2008, va tenir un funcionament participatiu en què es van integrar moltes entitats, tant de les que formaven part de la societat d'acollida com de la nouvinguda. Per tant, els consensos van ser vigorosos, també respecte a la llengua catalana com a llengua de cohesió i d'acollida de tota aquesta diversitat d'origens.

El 2010, el ple del parlament va aprovar la Llei d'acollida de les persones immigrades i de les tornades a Catalunya, per la qual es materialitzava una de les mesures més importants proposades en el citat Pacte Nacional. Un dels elements que volem destacar de la llei és que per primera vegada incloïa el concepte de llengua comuna —àmpliament desenvolupat per la Plataforma per la llengua— en un text legal.

I, tot i que amb més retard, a finals del 2014, el govern aprovava el reglament que ha de fer possible el desplegament reglamentari de la llei, regulant el servei de primera acollida, els programes d'atenció especialitzada i els informes d'estrangeria que emet la Generalitat en col·laboració amb els ajuntaments. Ara, tot i l'aprovació, el compromís de tenir-la desenvolupada l'any 2017 queda obert.

En qualsevol cas, la situació catalana és del tot paradoxal per diferents motius. Principalment perquè té greus problemes —sobretot, pressupostaris— per tirar endavant una llei que, sobre el paper, és ambiciosa. I més si ho comparem amb el marc general estatal en què les propostes relacionades amb l'acollida, senzillament, hi són absents. En conseqüència, l'estat espanyol es despreocupa de la integració dels

nouvinguts, la majoria dels quals en desconeixen les lleis i les cultures i llengües, i han de recórrer a organitzacions no governamentals per adquirir coneixements bàsics que els permetin d'integrar-s'hi amb més garanties.

Simultàniament a les dificultats de desenvolupament jurídic i de les omissions de l'estat, en aquests aproximadament deu anys a Catalunya s'han esdevingut canvis molt substancials dels fluxos migratoris i, en conseqüència, de la seva composició sociodemogràfica.

De fet, el model migratori ha fet un tomb nuclear: per primera vegada en molt de temps el saldo és negatiu i, tot i que continuen arribant persones, són més les que se'n van. La crisi econòmica o, de fet, el canvi de paradigma econòmic, ha causat que cada vegada hi hagi menys gent que trobi atractiu, laboralment, el nostre país i, més ciutadans que creuen que a fora trobaran les oportunitats que aquí s'han esvaït.

D'una manera o altra, això significa una tendència d'estabilització i, en conseqüència, ens obre la porta a proposar accions encaminades al concepte de l'arrelament superant, ja, el d'acollida. Aquesta evolució no es viu exclusivament a Catalunya, a la majoria de territoris de parla catalana (País valencià, Franja de Ponent...) la dinàmica és la mateixa —en tots menys a les Illes Balears que, va ser el territori de tot l'estat espanyol que més població va guanyar el 2013, amb un total de 5.898 persones.

Avui dia, la majoria de persones que encara opten per migrar a casa nostra ho fan en el marc del reagrupament familiar. Tot i que les dades de què disposem no són contrastades (la subdelegació del govern no les facilita), s'arriba a aquesta conclusió perquè ha baixat molt la immigració mal anomenada irregular i perquè cada vegada és més difícil d'immigrar amb una contractació des d'origen.

El que és important de comprendre és que la Llei d'acollida catalana té una incidència molt escassa en el procés de reagrupament.

De fet, la llei habilita els poders públics catalans per obtenir el certificat d'acollida, un document de validesa jurídica en els processos d'estrangeria. Per obtenir-lo —és voluntari—, cal acreditar coneixements lingüístics, del funcionament de la societat catalana i del marc laboral. En definitiva, i per tancar amb les paradoxes que mencionàvem, la llei catalana ha desenvolupat una normativa que, en part, és estèril per treballar amb el contingent més nombrós de persones que arriben avui dia a casa nostra.

La formació es considerarà acabada quan s'acrediti l'assistència al 75% de les hores de cadascun o el seu aprofitament —val a dir que en la majoria de certificats d'aquesta naturalesa, l'exigència d'assistència és, com a mínim, del 80%. Els mòduls que cal acreditar són els següents:

- Mòdul A: competències lingüístiques bàsiques en llengua catalana i en llengua castellana, amb un mínim de 90 hores de formació en cadascuna de les dues llengües oficials (el Consell General d'Aran establirà el nivell de competència d'aranès que calgui acreditar).
- Mòdul B: coneixements laborals, mitjançant les accions del Servei d'Ocupació de Catalunya o perquè l'imparteix directament el servei de primera acollida. Durada mínima de 15 hores.
- Mòdul C: coneixement de la societat catalana i del marc jurídic. Durada mínima de 15 hores.

De forma prèvia a l'accés al mòdul A, el servei de primera acollida proposarà programes d'alfabetització als usuaris que ho requereixin, per exemple a través dels centres de formació d'adults o del programa "Lletres per a tothom", que promou el Departament de Benestar Social i Família.

D'una manera semblant a la flexibilització que hem vist en uns altres països europeus, el decret preveu que els prestadors del servei puguin acreditar la realització de la formació, fins i tot eximir-la, per a les persones que hagin assistit a un mínim de sessions i que tinguin dificultats especials, a causa de situacions personals, analfabetisme, discapacitat i similars. Aquestes situacions excepcionals han d'implicar limitacions objectives i estar avalades per l'informe oficial corresponent dels serveis socials o mèdics que acreditin la impossibilitat de dur a terme les accions formatives.

Alhora, el reglament estableix que es poden reconèixer les competències dels usuaris del servei adquirides prèviament i per unes altres vies formatives, tant dins com fora de Catalunya. És a dir, la informació obtinguda i la formació acreditada en uns altres processos formatius poden servir per al reconeixement, total o parcial, de la formació necessària per a l'obtenció del certificat d'acollida.

També s'hi compta una acollida especialitzada. D'acord amb el que estipula la llei, el decret regula els programes d'acollida especialitzada que es poden aprovar als àmbits propis del treball temporal, com les campanyes agràries, i als àmbits del retorn i l'emigració. Els programes han de fer referència, com a mínim, a la formació dels professionals perquè els destinataris rebin una atenció idònia, i a les accions formatives i informatives necessàries en l'àmbit sectorial corresponent.

Però insistim en la idea que a la Plataforma per la Llengua li sembla més destacable: el Certificat d'Acollida s'enfronta amb poques garanties a aquesta nova realitat demogràfica que viu el país. Hi ha poques esclertes legals des d'on pot actuar la llei catalana. Per exemple, l'arrelament social que pot expedir la Generalitat,

objectivament, solament és útil per aconseguir un permís de residència. Ara, no té cap incidència ni per demanar la nacionalitat ni la residència permanent, autèntica pedra de toc de la immigració.

Per fer-ho planer i entenedor, a qui li pot interessar un permís de residència? Doncs per exemple a aquelles persones que fa almenys tres anys que viuen a Catalunya però que encara no tenen els papers en regla i que, amb la possibilitat de signar un contracte de treball, es poden acollir a l'arrelament.

En definitiva, el certificat d'acollida puntua per l'informe d'arrelament social, que el necessiten aquells que estan irregularment a Catalunya. En canvi, l'informe d'integració per renovar els papers és per aquelles persones que són regularment aquí però que perquè no compleixen algun requisit poden perdre la documentació. Per això pot ser que el necessitin, però no és una condició *sine qua non*, a priori. En tot cas, a les persones que arriben a través de la via del reagrupament familiar no li exigeixen cap dels coneixements que es preveuen a la llei d'acollida.

La situació a la resta de territoris de parla catalana

Pel que fa a la resta de territoris, la presència del català com a requisit o com a element nuclear de les polítiques d'acollida és testimonial. Ni a Catalunya Nord ni a la Franja de Ponent compten per a res. Pel que fa al País Valencià, el 2008 es va aprovar la Llei d'Integració de Persones Immigrants i, el mateix any, s'engegava un pla director d'immigració i Convivència.

Es va crear el Programa Voluntari de Comprensió de la Societat Valenciana. D'assistència voluntària, es dividia en diversos blocs: valors i regles de convivència democràtica; drets i deures establerts a la Constitució i a les lleis; Organització política de l'Estat i de la Comunitat Valenciana; coneixements de la llengua valenciana; coneixements del castellà; coneixement suficient del sistema de relacions laborals, serveis d'ocupació i formació professional, i coneixement de les dades geogràfiques, històriques, econòmiques, socials i culturals bàsiques de la Comunitat Valenciana. El programa té una durada mínima de 40 hores lectives.

Acabat el programa, s'atorga un certificat que, els nouvinguts podran fer valdre en les seves relacions jurídiques i socials en l'àmbit territorial de la Comunitat Valenciana i, en l'àmbit estatal, respecte als acords aconseguits amb l'administració general de l'Estat.

Pel que fa a les illes Balears, un dels objectius que s'havia proposat el govern era la creació d'un "pla de formació que compregués les accions destinades a l'ensenyament de les llengües oficials de les Illes Balears". El 2009 s'aprovava la Llei de Serveis Socials que, entre d'altres, fixava que l'objectiu de les polítiques de serveis

socials “promogués la integració respecte de la identitat, la llengua i la cultura pròpies d'aquesta comunitat autònoma”.

El 2013 es va aprovar l'Informe d'esforç d'integració. Es tractava d'un certificat que emetia la Comunitat Autònoma a sol·licitud d'una persona immigrant. Molt vague en els continguts, consta de set blocs: coneixement i respecte dels valors constitucionals d'Espanya; coneixement i respecte dels valors de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears; coneixement i respecte dels valors de la Unió Europea; coneixement i respecte dels drets humans, les llibertats públiques, la democràcia i la tolerància; coneixement i respecte de la igualtat entre homes i dones; cursos de llengua castellana i cursos de llengua catalana. Doncs bé, per obtenir l'Informe, solament cal acreditar que s'ha rebut alguna formació de 40 hores de qualsevol dels mòduls. És a dir, si es pot acreditar que s'ha rebut, per exemple, de “coneixement i respecte dels valors de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears”, no és necessari d'acreditar res més, tampoc de formació en llengua catalana.

De l'acollida a l'arrelament: compromisos de la Plataforma per la Llengua amb vista al desenvolupament de la llei

- Promoure i accelerar que es compleixi el calendari de desenvolupament i aplicació de la llei durant aquests pròxims anys.
- Saber els criteris que es tenen en compte a l'hora d'externalitzar les formacions i quins processos de control de qualitat es duren a terme.
- Saber quin és el compromís i la manera com es garantirà que les formacions — mòdul d'entorn i mòdul laboral— es faran en llengua catalana.
- Comprovar que els formadors d'aquests dos mòduls esmentats a l'anterior punt tenen els instruments necessaris per impartir classes en llengua catalana.
- Promoure campanyes amb la Direcció general per a la immigració perquè les famílies que estiguin en procés de reagrupament s'inscriguin al curs.
- Proposar la reducció de les penalitzacions econòmiques per aquells a qui el fet d'assistir als cursos de català els impliqui una despesa. Per exemple, a aquells que han de desplaçar-se a pobles veïns perquè als seus no s'hi fan classes de català.

Bibliografia:

Alemanya:

<http://www.empleo.gob.es/es/mundo/Revista/Revista101/115.pdf>

<http://www.empleo.gob.es/es/mundo/Revista/Revista95/113.pdf>

Bèlgica:

<http://www.empleo.gob.es/es/mundo/Revista/Revista157/Revista157.htm>

<http://publicacions.iec.cat/repository/pdf/00000208%5C00000029.pdf>

Finlàndia:

<http://www.empleo.gob.es/es/mundo/Revista/Revista150/122.pdf>

França:

<http://www.empleo.gob.es/es/mundo/Revista/Revista95/149.pdf>

Regne Unit:

<http://www.empleo.gob.es/es/mundo/Revista/Revista176/205.pdf>

Holanda:

<http://www.empleo.gob.es/es/mundo/Revista/Revista160/170.pdf>

<http://www.cloeindhoven.nl/programa-de-integracion/aprender-holandes/>

**PLATA
FORMA
PER LA
LLENGUA**

L'ONG del català

Plataforma per la Llengua

Via Laietana, 48 A

Principal 2a

08002 Barcelona

Plataforma-llengua.cat

[@llenguacat](https://www.instagram.com/llenguacat)

[facebook.com/plataformaxllengua](https://www.facebook.com/plataformaxllengua)

[instagram.com/plataformaperlallengua](https://www.instagram.com/plataformaperlallengua)